

Informacje o instrumentach finansowych i ryzyku w związku z usługami maklerskimi

Dom Inwestycyjny Xelion sp. z o.o. (dalej „Xelion”) niniejszym przedstawia informacje o instrumentach finansowych związanych ze świadczonymi przez Xelion usługami maklerskimi oraz o ryzykach związanych z inwestowaniem w instrumenty finansowe. Należy mieć na względzie, iż wskazane poniżej informacje w zakresie ryzyk mogą nie opisywać wszystkich możliwych zdarzeń i czynników, które mogą mieć wpływ na wartość instrumentu finansowego. Inwestowanie środków w instrumenty finansowe wiąże się z ryzykiem charakterystycznym dla poszczególnych instrumentów finansowych. Ponadto Inwestorzy powinni liczyć się z ryzykiem związanym z niewłaściwymi lub zawodnymi procesami wewnętrznymi, systemami technicznymi lub zdarzeniami zewnętrznymi oraz wpływem podmiotów trzecich, które mogą skutkować niewłaściwą realizacją lub rozliczeniem zlecenia.

TYTUŁY UCZESTNICTWA W INSTYTUCJACH WSPÓLNEGO INWESTOWANIA

Opis instrumentu finansowego

Przez tytuły uczestnictwa w instytucjach wspólnego inwestowania rozumie się wyemitowane na podstawie właściwych przepisów prawa polskiego lub obcego papiery wartościowe lub niebędące papierami wartościowymi instrumenty finansowe stanowiące prawa majątkowe przysługujące uczestnikom instytucji wspólnego inwestowania.

Fundusz inwestycyjny jest osobą prawną, której wyłącznym przedmiotem działalności jest lokowanie środków pieniężnych zebranych co do zasady publicznie w określone w ustawie o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi papiery wartościowe i inne instrumenty rynku kapitałowego. Fundusz inwestycyjny zarządzany i reprezentowany jest przez towarzystwo funduszy inwestycyjnych, działające w formie spółki akcyjnej.

- **Jednostki uczestnictwa w Funduszach Inwestycyjnych**

Jednostka uczestnictwa jest tytułem uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym otwartym lub specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym. Fundusz inwestycyjny dokonuje wyceny aktywów funduszu, ustalenia wartości aktywów netto oraz wartości aktywów netto przypadających na jednostkę uczestnictwa. Jednostka uczestnictwa nabywana jest za wpłaty wnoszone do funduszu, nie jest jednak papierem wartościowym, gdyż nie może być przedmiotem obrotu (niemniej podlega dziedziczeniu i może być przedmiotem zabezpieczenia).

Szczególnym typem funduszy inwestycyjnych otwartych są tzw. fundusze SICAV (z fr. *Société d'Investissement À Capital Variable*), charakteryzujące się zmienną wartością kapitału i wyceną jednostek uczestnictwa według wartości netto majątku funduszu. Udział w funduszach typu SICAV wiąże się z ryzykiem odmiennego niż w Rzeczypospolitej Polskiej opodatkowania zysków.

- **Certyfikaty inwestycyjne**

Certyfikat inwestycyjny to papier wartościowy emitowany wyłącznie przez fundusze inwestycyjne zamknięte (tytuł uczestnictwa w funduszu). Fundusz inwestycyjny dokonuje wyceny aktywów funduszu, ustalenia wartości aktywów netto oraz wartości aktywów netto przypadających na certyfikat inwestycyjny. Odrębnej od wyceny rynkowej, obowiązkowej wyceny certyfikatów dokonuje depozytariusz. Wycena ta dokonywana jest z częstotliwością określoną w statucie. Certyfikaty inwestycyjne inkorporują w sobie prawa o charakterze majątkowym (prawo do wypłaty przez fundusz oznaczonej kwoty pieniężnej), jak i uprawnienia korporacyjne (np. prawo uczestniczenia i głosu na zgromadzeniu inwestorów). Wyróżniamy:

- publiczne certyfikaty inwestycyjne – rozumie się przez to certyfikaty inwestycyjne, których emisja jest związana z obowiązkiem uzyskania zatwierdzenia prospektu emisyjnego lub memorandum informacyjnego zgodnie z przepisami ustawy o ofercie publicznej albo udostępnienia memorandum informacyjnego do wiadomości w trybie art. 39 ust. 1 ustawy o ofercie publicznej lub dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym albo wprowadzone do alternatywnego systemu obrotu,
- niepubliczne certyfikaty inwestycyjne – rozumie się przez to certyfikaty inwestycyjne, których emisja nie jest związana z obowiązkiem sporządzenia lub zatwierdzenia prospektu emisyjnego lub memorandum informacyjnego zgodnie z przepisami ustawy o ofercie publicznej albo udostępnienia memorandum informacyjnego do wiadomości w trybie art. 39 ust. 1 ustawy o ofercie publicznej i które nie podlegają dopuszczeniu.

Certyfikaty inwestycyjne mogą być emitowane jako certyfikaty zwykłe, jak i uprzywilejowane w zakresie prawa głosu.

Opis ryzyka

Ryzyko inwestowania w tytuły uczestnictwa funduszy inwestycyjnych zależy m.in. od:

- kategorii danego funduszu (większy stopień ryzyka w funduszu agresywnym, mniejszy stopień ryzyka w funduszu bezpiecznym),
- portfela danego funduszu, czyli rodzaju inwestycji dokonywanych przez dany fundusz,
- polityki inwestycyjnej danego funduszu.

Dla tytułów uczestnictwa funduszy inwestycyjnych można wyróżnić następujące ryzyka:

- ryzyko makroekonomiczne – związane z sytuacją w danym kraju lub regionie,
- ryzyko rynkowe – związane ze zmianami otoczenia gospodarczego, politycznego lub prawnego oraz ogólnej koniunktury panującej na rynkach finansowych,
- ryzyko płynności lokat – ryzyko wynikające z braku możliwości zakupu lub zbycia instrumentu finansowego w krótkim czasie bez znacznego wpływu na jego cenę. W przypadku nagłych zmian na rynku, przeprowadzanie transakcji może wiązać się z dodatkowymi kosztami albo możliwością zakupu lub sprzedaży papierów wartościowych w krótkim okresie może być w dużym stopniu ograniczona,
- ryzyko stopy procentowej – oznacza możliwość takiej zmiany wysokości stóp procentowych, która będzie prowadziła do zmniejszenia się wartości poszczególnych dłużnych instrumentów finansowych wchodzących w skład portfela funduszu, a tym samym zmniejszenia się wartości całego portfela funduszu. Wraz ze spadkiem rynkowych stóp procentowych ceny dłużnych instrumentów finansowych rosną, a przy wzroście stóp procentowych ceny dłużnych instrumentów finansowych spadają,
- ryzyko kredytowe – polega na niewywiązaniu się emitenta ze swoich zobowiązań wynikających z emisji danego instrumentu finansowego,
- ryzyko walutowe (kursowe) – oznacza możliwość zmniejszenia ewentualnych zysków/poniesienia strat na inwestycji w wyniku niekorzystnej zmiany kursów walut (dotyczy funduszy inwestujących za granicą),
- ryzyko zarządzającego – wiąże się z możliwością podjęcia błędnej decyzji przez zarządzającego funduszem co do selekcji rodzaju aktywów do portfela inwestycyjnego funduszu oraz momentu podjęcia decyzji inwestycyjnej,
- ryzyko polityki inwestycyjnej – brak możliwości bieżącego określenia dokładnych parametrów inwestycyjnych, w tym poziomu ryzyka oraz aktualnego składu portfela inwestycyjnego danego funduszu.

W przypadku jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych i tytułów uczestnictwa funduszy zagranicznych opis ryzyka znajduje się w prospektach informacyjnych tych funduszy dostępnych za pośrednictwem Xelion.

Z inwestowaniem w certyfikaty Inwestycyjne związane są wszystkie czynniki ryzyka charakterystyczne dla inwestycji w dany typ aktywów. W przypadku, w którym certyfikaty inwestycyjne oferowane są w ramach obrotu pierwotnego (tj. w związku z ich emisją), niezależnie od innych opisanych w dokumencie stanowiącym podstawę przeprowadzenia oferty, inwestowanie w certyfikaty inwestycyjne wiązać się może dodatkowo z ryzykami, wskazanymi w dokumencie stanowiącym podstawę przeprowadzania oferty.

CERTYFIKATY STRUKTURYZOWANE

Opis instrumentu finansowego

Certyfikat strukturyzowany to instrument finansowy mogący przybrać między innymi formę papieru wartościowego, który łączy w sobie poszczególne elementy różnych klas instrumentów finansowych. Cena produktów strukturyzowanych jest uzależniona od wartości określonego wskaźnika bazowego (np. kurs akcji lub koszyka akcji, kursu surowców, walut, indeksów giełdowych). Instytucja finansowa emitująca dany produkt strukturyzowany zobowiązuje się w stosunku do nabywcy danego produktu strukturyzowanego, iż w terminie zapadalności (wykupu) instrumentu bazowego wypłaci inwestorowi kwotę określoną według podanego uprzednio wzoru.

Wśród certyfikatów strukturyzowanych można wyróżnić podstawowe rodzaje:

- produkty strukturyzowane gwarantujące ochronę kapitału – rozumie się przez to produkty, które pozwalają inwestorowi uczestniczyć w zyskach jakie wykazuje wbudowany wskaźnik bazowy, zapewniając dodatkowo ochronę nominalnej wartości zainwestowanego kapitału w dniu zapadalności (wykupu). Gwarancja ochrony kapitału najczęściej nie obejmuje sytuacji, w której inwestor rezygnuje z inwestycji przed dniem zapadalności (wykupu).
- produkty strukturyzowane nie gwarantujące ochrony kapitału – rozumie się przez to produkty, które w zamian za potencjalnie wyższą stopę zwrotu generują ryzyko poniesienia straty zainwestowanego kapitału w zależności od ostatecznego wyniku wskaźnika bazowego. W tej klasie produktów należy wskazać produkty strukturyzowane lewarowane, które w wyniku zastosowania efektu dźwigni finansowej charakteryzują się większą zmiennością niż wskaźnik bazowy powodując większe ryzyko utraty części lub całości zainwestowanego kapitału.

Opis ryzyka

W związku z nieograniczonymi możliwościami konstrukcji strategii inwestycyjnych mogących stanowić wskaźnik bazowy dla danego produktu strukturyzowanego, z inwestowaniem w te produkty mogą wiązać się wszystkie ryzyka odnoszące się do instrumentów finansowych obecne na rynkach finansowych. Dla odpowiedniej oceny poziomu ryzyka niezbędna jest wiedza dotycząca standardu produktu strukturyzowanego a w szczególności składowych przypadających na wyliczenie wskaźnika bazowego.

W największym stopniu należy jednak wskazać, że w związku z inwestycjami w produkty strukturyzowane związane jest:

- ryzyko utraty kapitału – w przypadku gdy inwestor zdecyduje się na zbycie produktu strukturyzowanego gwarantującego ochronę kapitału przed terminem zapadalności (wykupu) lub dla którego emitent nie gwarantuje ochrony kapitału,
- ryzyko dotyczące danego produktu strukturyzowanego, wynikające z charakterystyki wskaźnika bazowego i formuły określającej wartość rozliczenia zamieszczonej w standardach danego produktu strukturyzowanego oraz formy prawnej produktu,
- ryzyko płynności – w związku z niską płynnością danego produktu strukturyzowanego i chęcią wycofania się z inwestycji przed terminem zapadalności inwestor może nie mieć możliwości zbycia posiadanej ilości danego produktu strukturyzowanego.
- ryzyko dźwigni – w przypadku lewarowanych produktów strukturyzowanych, inwestor narażony jest na zwiększoną zmienność zainwestowanego kapitału w stosunku do zmienności wskaźnika bazowego ze względu na efekt dźwigni. Powoduje to zwielokrotnienie ryzyka inwestycyjnego w przypadku zmian kursu wskaźnika bazowego.

OBLIGACJE

Opis instrumentu finansowego

Obligacja jest to dłużny papier wartościowy emitowany w serii, w którym emitent stwierdza, że jest dłużnikiem właściciela obligacji (inwestora), zwanego dalej „obligatariuszem” i zobowiązuje się wobec niego do spełnienia określonego świadczenia. Zakresem świadczeń są zobowiązania do zwrotu wartości nominalnej obligacji w określonym terminie zapadalności oraz zobowiązanie do wypłaty oprocentowania. Nabywcy obligacji są zatem uprawnieni do otrzymania odsetek i zwrotu kapitału w terminie zapadalności obligacji.

Opis ryzyka

Inwestowanie w obligacje obarczone jest różnego rodzaju czynnikami ryzyka, które charakteryzują się dużym zróżnicowaniem w zależności od „jakości” emitenta. Kluczowymi czynnikami ryzyka są:

- ryzyko kredytowe – występuje w sytuacji gdy emitent obligacji (lub ich gwarant) nie jest w stanie wywiązać się z zaciągniętych wobec obligatariuszy zobowiązań, co może skutkować opóźnieniami w ich spłacie lub niewykupieniem obligacji przez emitenta,
- ryzyko płynności – zbycie lub nabycie obligacji może mieć niekorzystny wpływ na jej cenę na skutek braku lub niewystarczającej wielkości ofert odpowiednio kupna lub sprzedaży obligacji. W skrajnym wypadku brak odpowiednich ofert na rynku może uniemożliwić zbycie lub nabycie obligacji. Konsekwencją ryzyka płynności są również trudności z dokonaniem rzetelnej wyceny posiadanych niepłynnych instrumentów finansowych w portfelu,
- ryzyko walutowe – zachodzi w sytuacji, gdy waluta, w której denominowana jest obligacja, różni się od głównej waluty, którą posługuje się inwestor. Na skutek wahań kursu walutowego efekt inwestycji w walucie, którą posługuje się inwestor może być inny niż efekt inwestycji liczony w walucie, w której denominowana jest obligacja. W skrajnym przypadku mimo dodatniego wyniku inwestycyjnego w walucie instrumentu finansowego inwestor może ponieść stratę licząc w swojej walucie,
- ryzyko stopy procentowej – wartość obligacji zmienia się na skutek zmiany rynkowych stóp procentowych. Ryzyko zmiany stóp procentowych dotyczy głównie obligacji o stałym oprocentowaniu i obligacji zerokuponowych. Wzrost stóp procentowych powoduje spadek wartości obligacji,
- ryzyko inflacji – w przypadku rosnącej inflacji inwestor narażony jest na ryzyko utraty realnej wartości dochodów z obligacji. Wysokość dochodów z odsetek z obligacji o stałym oprocentowaniu może realnie zmniejszać się,
- ryzyko wbudowanych opcji (dotyczy obligacji z opcją wcześniejszego wykupu na żądanie emitenta lub obligatariusza, obligacji zamiennych oraz obligacji z dołączonymi innymi opcjami) – wbudowanie opcji wpływa na zwiększenie zmienności ceny oraz stwarza możliwość wcześniejszego zakończenia inwestycji poprzez realizację opcji wcześniejszego wykupu obligacji.

Niniejsza informacja została przyjęta uchwałą Zarządu Domu Inwestycyjnego Xelion sp. z o. o. nr 162 z dnia 18 października 2022 roku i obowiązuje od dnia 18 października 2022 roku.